Onderwerp: Beleidskader AWACS

Gemeentebladnr:		Registratienr:	
Vergaderdatum:	8 Oktober 2019	Agendapunt:	
Portefeuillehouder:	J.Quadvlieg	Steller:	Hendrikx, Frank

Aan de Raad

Voorstel: In te stemmen met de beleidskader AWACS inhoudende:

a. **Inspannen om geluidsoverlast en overige overlast afkomstig van AWACS-basis terug te dringen;**
b. **Inspannen om inzicht te krijgen in de effecten van geluid en uitstoot stoffen op milieu, gezondheid, kwaliteit leefomgeving en b1 ten behoeve van dit kader verlengen van de metingen door middel van het geluidsmeetnet voor de komende 3 jaar (2020-2022);**
c. **Continueren deelname aan overlegplatform Commissie AWACS Limburg en overleg met onder andere rijksoverheid;**
d. **Oppakken lobby 1e en 2e kamer met de bedoeling de problematiek blijvend onder de aandacht te brengen;**
e. **Niet meewerken aan onderhoud bos (bomenkap).**

Inleiding:

Op 14 mei 2019 heeft een besloten raadsvergadering plaatsgevonden waarbij uw raad door middel van een presentatie is geïnformeerd inzake het AWACS-dossier.

De bedoeling van deze bijeenkomst was om te bespreken op welke wijze wij dienen te opereren in dit dossier. Van daaruit is onderstaand kader beschreven. Dit raadsvoorstel beoogt de uit de bijeenkomst gedestilleerde kaders en uitgangspunten samen te vatten en ter vaststelling aan uw raad voor te leggen.

Argumenten:

Het geschetste beleidskader geeft duidelijkheid over de koers die de gemeente wenst aan te houden in dit dossier.

1.1 Het voorstel geeft invulling aan de bestuurlijke wens om de koers te bepalen in dit dossier
Mede op grond van eerder schriftelijk ontvangen vragen op grond van artikel 32 van het reglement van orde van de raadsfractie D'66 en de beantwoording hiervan is de noodzaak vastgesteld en het belang aangetoond om de kaders vast te leggen.

1.2. Het voorstel past in het tot dusver gevoerde beleid.
De geschetste beleidskaders sluiten aan op de door de voormalige gemeenten Onderbanken en Schinnen (en buurgemeente Brunssum) gevaren koers.

De aangegeven beleidskaders kunnen als volgt kort worden toegelicht:

a. Reeds sinds de reactivering van de vliegbasis Geilenkirchen eind jaren '70 van de vorige eeuw wordt overlast ervaren in een deel van Beekdaelen van de overvliegende AWACSvliegtuigen. Dit betreft enerzijds geluidsoverlast en anderzijds overlast door stank- en gassen die de verouderde motoren van de AWACS-toestellen uitstoten. Door de voortdurende aandacht die hiervoor gevraagd is, zijn het aantal vluchten gemaximeerd tot 2600. Tegelijkertijd kan op basis van de objectieve gegevens worden vastgesteld dat veel vliegbewegingen op plaatsen in de kern Schinveld een piekniveau bereiken van meer dan 100 db(A), hoge piekgeluidsbelasting kan leiden tot gehoorschade en gezondheidsrisico's;
b. Vanuit het principe "meten is weten" wordt ernaar gestreefd om door middel van onderzoeken en metingen inzicht te krijgen in de effecten die het gebruik van de basis heeft op milieu, gezondheid en kwaliteit leefomgeving. Daartoe worden onder andere al sinds meer dan tien jaar via een geluidmeetnet objectieve gegevens verzameld van het vliegverkeer. Het continueren van deze metingen is van belang om inzicht te hebben en te houden op de wijze waarop er meer of meer geluid wordt geproduceerd en ontwikkelingen hierin. Ook het blijven inzetten op het plaatsvinden van onderzoeken naar de effecten op de gezondheid van burgers Beekdaelen is van belang om de gevolgen in beeld te krijgen. Dit geldt ook voor de effecten op milieu en de beleving voor de burgers;
c. Sinds de start van het overlegplatform Commissie AWACS zijn de voormalige gemeente Onderbanken (en later de voormalige gemeente Schinnen) samen met de gemeente Brunssum in deze commissie in overleg om zaken die met de basis te maken hebben te bespreken. Nog los van de te stellen vraag of het overleg steeds tot een door de gemeente gewenst resultaat leidt, biedt dit gremium de gemeente wel het platform om de wensen en noden die er over de overlast van de basis spelen, onder de aandacht te brengen van de provincie, het ministerie van infrastructuur en waterstaat en het ministerie van defensie. Voor het aankaarten en het streven naar oplossing van de ervaren overlast is het nodig in contact te blijven met de bij de AWACS-problematiek beleidsbepalende rijksministeries en hiervoor de verbinding te blijven zoeken met de provincie;
d. In het verleden is veel tijd geïnvesteerd om leden van de provinciale en landelijke volksvertegenwoordiging te informeren over de problematiek zoals hiervoor aangegeven. Dit heeft mede geleid tot vele aangenomen moties in provinciale staten en in de tweede kamer. Dit heeft vervolgens de verantwoordelijke landelijke bewindspersoon richtinggevende informatie of instructie gegeven over hun contacten of optreden in dit dossier richting bijvoorbeeld de NAVO;
e. In 2006 heeft bomenkap plaatsgevonden van een bosgedeelte in de Schinveldse bossen. Deze kap die mogelijk werd gemaakt op basis van het destijds bestaande zogenoemde nimby-instrumentarium is enige jaren later door de hoogste rechter in de bodemprocedure als onrechtmatige aangemerkt. De aanwezigheid van de bomen betekent dat de vliegtuigen hun aanvlieg en uitvliegroute aanpassen aan de aanwezigheid van de bomen en als gevolg hiervan hoger vliegen over de kernen. Dit heeft gunstige gevolgen voor de ervaren overlast. Tegelijkertijd blijft de basis en het ministerie van defensie stellen dat er operationele beperkingen worden ervaren van het bos.

Vorenstaande kaders die, zoals aangegeven, ook de kern van beleid van de hiervoor genoemde (voormalige) gemeenten vormden, hebben ertoe geleid dat er concrete resultaten zijn bereikt. Zoals in de vergadering van mei 14 jl. genoemd betreft dit het volgende:

- De ervaren problematiek staat regelmatig op de agenda van provinciale en nationale overheid (blijvende inspanning);
- De erkenning van overlast en hinder (mede op basis van opgestelde rapporten, onderzoeken en rechterlijke uitspraken);
- Het meetpuntnet voor geluid dat ook deels wordt bekostigd door de provinciale en rijksoverheid;
- Het aantal vluchten is gemaximeerd;
- Het bos dat grenst aan de basis is vooralsnog niet (nogmaals) gekapt in het kader van onderhoud.

Zoals ook op 14 mei jl. aangegeven spelen daarbij nog steeds tal van zaken in dit dossier zoals:

- Beroep ministerie tegen het niet intekenen van een invliegfunnel in het bestemmingsplan Rode Beek waarop in de tweede helft van dit jaar naar verwachting een uitspraak in wordt gedaan;
- Vervolgonderzoek gezondheid te bespreken met ministeries en externe instanties zoals het RIVM;
- Nieuwe regionale overlegcommissie als opvolger van de commissie AWACS Limburg als gevolg van nieuwe wetgeving;
- Nieuwe ontwerp-wetgeving in het ruimtelijke domein die mogelijk het voorkomen van bomenkap lastiger maakt resp. een nieuw verzoek om bosonderhoud resp. kap dichterbij brengt en het mogelijk in verband hiermee volgend bezoek van de staatssecretaris van defensie aan de gemeente.

Deze thema's zijn reeds op 14 mei jl. uitvoerig toegelicht.

Vorenstaande maakt het nodig om de beleidskaders vast te stellen.

<u>Nadere vragen tijdens de vergadering van 14 mei 2019</u>
Naar aanleiding van deze presentatie en de vervolgens plaatsgevonden gedachtewisseling over het dossier, is gevraagd om aanvullend aan de verstrekte informatie de "lusten" van de aanwezigheid AWACS-basis inzichtelijk te maken. Ten behoeve hiervan verwijzen wij u naar bijlage 1, Rapport E,til van 18 januari 2011 (en in het bijzonder hoofdstuk 2 inzake economische impact). Verder is gevraagd naar de definitie van een vlucht/vliegbeweging. De gehanteerde definitief luidt: "Een beweging verwijst of naar één vliegtuig die aanvliegt of één vliegtuig die opstijgt (d.w.z. een enkel vliegtuig dat op een luchthaven landt en later opstijgt wordt als twee operaties geteld)" (rapport Landrum en Brown, NATO luchtmachtbasis Geilenkirchen, mei 2009).

<u>Maastricht-Aachen Airport</u>
In de afgelopen maanden is ook de ervaren overlast als gevolg van de aanwezigheid van het vliegveld Maastricht-Aachen Airport regelmatig aan de orde gekomen in pers en in uw raad. Enerzijds betreft het de toename van het aantal klachten en de vraag voor objectieve cijfers ten aanzien van de ervaren overlast en anderzijds speelt de verruiming van het aantal vluchten en het toestaan van

nachtvluchten. Tijdens de raadsvergadering van 2 juli 2019 zijn hiervoor door uw raad enkele moties vastgesteld.
Uitvoering gevend aan uw moties betekent dat wij in de tweede helft van dit jaar in contact zijn getreden met de provincie Limburg en de gemeente Meerssen ten aanzien van een gezamenlijk onderzoek naar een geluidsmeetplan en een gezamenlijk aanpak hierbij. Daarnaast heeft u ons college opgeroepen om met partners in het middengebied een vuist te maken richting hogere overheden in het kader van het aantal vluchten en de openingstijden van de luchthaven

Voor de volledigheid wordt de problematiek van deze burgerluchthaven hierbij ook benoemd. In dit kader zal naar verwachting ook de nota luchtvaart regels of kaders geven voor het gebruik van dit burgerluchtvaartterrein. Deze rijksnota zal naar verwachting pas eind dit jaar worden vastgesteld. Zoals de motie stelt kan daarom, rekening houdend met de inhoud van de rijksnota, pas op zijn vroegst in de eerste helft van 2020 een kader of strategie voor het terugdringen van deze overlast worden geformuleerd.

Kanttekeningen:

Niet van toepassing.

Financiën:

Aan het onder b1 geformuleerde kader zijn voor de gemeente de volgende kosten verbonden: Jaarlijks bedragen de kosten voor deelname aan het geluidsmeetnet € 30.000,=. Deze kosten worden gedeeld door de rijksoverheid, de provincie en de gemeente. Derhalve voor de gemeente jaarlijks € 10.000,=. Het betreft continuering van het bestaande beleid van de voormalige gemeenten Schinnen en Onderbanken. De kosten zijn opgenomen in de begroting.
Voor de periode 2020-2022 dient het bestaande contract in verband met het verlengen en het geluidsmeetnet te worden gecontinueerd. Begin augustus zijn de betreffende verzoeken om de kosten tussen de drie partijen te verdelen aan het ministerie en de provincie verzonden. Eerder dit jaar is tijdens vergaderingen van de commissie AWACS al van zijde van provincie aangegeven dat zal worden bijgedragen in de kosten. Er is geen reden om te veronderstellen dat het ministerie niet meer wil bijdragen voor een derde van de kosten zoals tot dusver gebeurde. Om die reden hoeft op dit moment geen extra budget te worden gevraagd.

Vervolgtraject en verantwoording:

Het beleidskader vormt de basis van het bestuurlijke handelen bij toekomstige overleggen ca.

Communicatie:

Geen bijzonderheid.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,
Mevr. Mr. N.M.A. Ramaekers

De burgemeester,
Dhr. Mr. Drs. G.A.A. Verkerk

DE RAAD VAN DE GEMEENTE BEEKDAELEN	
Registratienummer:	196681

Gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.: 20 augustus 2019 2019 met nummer: 204856

BESLUIT:

In te stemmen met het beleidskader AWACS inhoudende:

a. **Inspannen om geluidsoverlast en overige overlast afkomstig van AWACS-basis terug te dringen;**
b. **Inspannen om inzicht te krijgen in de effecten geluid en uitstoot stoffen op milieu, gezondheid, kwaliteit leefomgeving en b1 ten behoeve van dit kader verlengen van de metingen door middel van het geluidsmeetnet voor de komende 3 jaar (1920-1922);**
c. **Continueren deelname aan overlegplatform Commissie AWACS Limburg en overleg met onder andere rijksoverheid;**
d. **Oppakken lobby 1e en 2e kamer met de bedoeling de problematiek blijvend onder de aandacht te brengen;**
e. **Niet meewerken aan onderhoud bos (bomenkap).**

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Beekdaelen d.d. 8 oktober 2019

De griffier
Mevr. B.W.E. v.d. Wijst-Triepels

De voorzitter
dhr. Ing. E. Geurts

NOTA VAN WIJZIGING

t.a.v. het raadsvoorstel: beleidskader AWACS

Gemeentebladnr:		Registratienr:	209474
Vergaderdatum:	8 oktober 2019	Agendapunt:	
Portefeuillehouder:	J.Quadvlieg	Steller:	V/19/000064

Aan de Raad:
Nota van wijziging op het raadsvoorstel: beleidskader AWACS

Tijdens de commissievergadering van 2 oktober 2019 waarin vorenstaand voorstel is behandeld is toegezegd om onderdeel e. (niet meewerken aan onderhoud bos (bomenkap)) nader aan te vullen vanwege de diepere, onderliggende, planologische laag die nog niet – voldoende- in het raadsvoorstel is aangeduid.

Voorgesteld wordt om dit onderdeel als volgt te wijzigen (aan te vullen):
e. niet meewerken aan onderhoud bos (bomenkap) *en op geen enkele wijze (binnen de bevoegdheden van de gemeente) meewerken aan het vergroten van de operationaliteit van de AWACS-basis (cursief is aanvulling).*

Toelichting: de aanvulling voorziet erin dat iedere "deal" in het kader van bomenkap wordt afgewezen. Tevens voorziet deze formulering erin dat uw raad niet meewerkt aan het intekenen van een invliegfunnel in het kader van de planvorming (bestemmingsplan en toekomstig omgevingsplan).

Kanttekening:
Niet onwaarschijnlijk is dat de Raad van State in een procedure (zoals de gemeente nu in afwachting is van de uitspraak van het beroep van de rijksoverheid met betrekking tot het bestemmingsplan Rode Beek waarbij de gemeente gemotiveerd de invliegfunnel van het vliegveld niet heeft ingetekend) zich op basis van het Barro (besluit algemene regels ruimtelijke ordening) uitspreekt dat er sprake is van een bevoegdheid tot het dwingend verplicht stellen van een geëiste invliegfunnel. In dat geval heeft het Rijk mogelijkheden om in te grijpen door middel van een aanwijzing of inpassingsplan waarbij op kosten van de gemeente alsnog de planologische situatie zoals door de minister gewenst, wordt verankerd. Deze situatie wijzigt niet met het nieuwe regime van de Omgevingswet.

Burgemeester en Wethouders,

De secretaris,
Mevr. Mr. N.M.A. Ramaekers

De burgemeester,
Dhr. ing. E. Geurts